

Buk pa Yoel ki Kanisa pa Seventh-day Adventist pa Laodikea - Namba 21

Jeff Pippenger
2025-12-31

Namba pier aryo ki acel

Kede kacako ki cawa ma sadaka ma itimo pire tek obigolo woko, kede gin marac ma yubo opoto obikete, obedo nino 1,290. Daniyeli 12:11.

Ceng 22 me October, 1844 con, tiyo ki cawa me lalar pe dong obedo kit ma atir pi jo ma mito tiyo maber ki lok pa adwogi. Kare me higni 1290 ma i rek apar acel myero okete calo kare me alama i cawa ma i bakom 1844, ci tic me keto ma i bakom 1844, onyo kare mape tye ki 'cawa', myero ogwoki ngec me twolo pa adwogi, calo kit ma ne ginenone mapwod pe 1844 otyeko. 1290 nyutu kare me 30, ma dok mede 1260. Ngec ma obedo mapwod pe 1844 otyeko ne tye ni higni 30 ki 508 dok i 538 ne nyutu kare me yubu pi Antikristo me cako bedo rwot ki 538 dok i 1798.

Yub me higa 30 en aye gin ma Paulo owaco iye i 2 Thessalonians. Paulo pe omiyo apena mo ikom 'cawa'; ento i higa 30 meno otyeko nyutu kite me porofet pa kit pa jo mape yaro Lubanga ma weko kabedo bot cing pa Paapa. Ci cing pa Paapa ocake. Ngec me lok pa gin ma gutime con, mape ki jami mo me cawa, tyeko nyutu yub pa cing ma 4 i lok me porofet pa Bibul bot cing ma 5, ma kimeddo ki golo remo pa Paapa me acel i kin aryo; kuneno ne calo yub pa cing ma 6 bot gum maromo adek pa dragoni, beesti ki porofet mape atir, ki golo remo pa Paapa me aryo.

Yubo me mwaka pier adek ma kiwoto kwede kare me lok pa lanen, obedo lamal madwong pa kube pa Lubanga ki jo ma kiyero. Loko me tegi aryo i kare me mwaka pier adek, ma kiwoto kwede mwaka 1260 me goyo kom, rwate ki mwaka pier adek me yubu pa Kirisito, ma kiwoto kwede ceng 1260 me waraga. Yubo me mwaka pier adek pa Antikristo ogoyo calo yubo me mwaka pier adek pa Kirisito. Agiki me mwaka pier adek nyutu keto teko pa Kirisito i bapitiismo ne, onyo keto teko pa Antikristo i mwaka 538. Keto teko pa Antikristo obino ki kony me tic me cente kacel ki kony me lweny, ma obino ki lobo pa Rwot ma con; ki teko ma ocwalo i tung Kirisito obino ki lobo pa Rwot ma con ma otyeko weko woko mwaka pier adek cen.

Yubu ma tye ikare aryo kinyutu ki miyo twero, ki yubu me kare aryo ma Abram ki Paulo oketo piny romo ngeyo ne maber ka ibolo gin i yo ma yot. I yubu me higa 30 ma Abram ki Paulo oketo piny, kare me yiko ne obedo higa 30 me acaki ma nyutu yore me kwer, ma omiyo nyithindo pa Abram twero me poko lok me poro pa tim me laco i Misri. Higa 430 bene tye ki yubu me cal mapol; pien ka kicwalo ne kakare, higa 215 me acaki kinyutu ni ki lwak pa Lubanga ki Farao. Pi Yusufu ki higa 215 me acaki Farao ne obedo maber, ento pi Mose ki higa 215 me aryo Farao ne obedo marac.

Poko man nyutu kare aryo me kicel angwen. Kicel angwen ma i acaki twero oketo i wi kicel angwen ma dwogo, rek i wi rek; ka timo kamano, Yusufu ki Mose, ma gin Alfa ki Omega pa lanen, gityeko loko kwede Faaro maber ma Alfa ki Faaro marac ma Omega. Tye lacer madwong' me

kwanyo ki i poyo marwate man, ento an keken atito ni lok pa lanen pa Abram ikom kicel ma angwen tyeko nyutu witinesi aryo pa kicel angwen i higa 430. Nyutu me aryo pa kicel angwen tye i kite me dul me nywalo i Genesis chapta angwen ki chapta abicel. Ka waneno Kain ki Set calo cako me keto nying pa dul me remo, wanongo ni tye kicel aboro ki bot Set dok bot Noa; kede ni ka kiketo piny i tung, tye nyutu pa kare aryo me kicel angwen. Man kicono i rek aboro me kicel i dul pa Set ki i dul pa Kain.

Rek ma i dyer 4 ki 5 gicoko piny i giko pa gi, ma en Noa. Noa obedo cal me cik pa Lubanga ki dano weng, ma calo ot me polo. Abram obedo cal me cik pa Lubanga ki jo ma kiyero, ma calo golo wiwi. Cik aryo magi pol gi rwate kacel, kede i Genesis 11, kany ma wan onongo ot malacel me Babel, bang opong pa pi madit me Noa, en ka kiketo rek ma rwako bot Abram. I kabedo meno gin nyutu 10, pe 8. I kabedo ma rwako bot Abram ki i kabedo ma rwako bot Noa, cik me Noa ki cik me Abraham gicwalo cal gi.

I gonyo me pot abicel ma waco bot jo ma kiyero, wan nongo ni yik aryo i tung yik meno tye opong ki lec madit.

Eber obedo ki higni apar adek ki angwen, onywolo Peleg. I bang onywolo Peleg, Eber obedo dok ki higni miya angwen ki apar adek, onywolo wodi kede nyako. Peleg obedo ki higni apar adek, onywolo Reu. Genesis 11:16-19.

Kwaco pa Eber obedo kwaco mapwodho me rwom pa leb 'Ibrani', ma lacen dong ki ngiyo calo leb 'Ibrani'. I gonyo pa jo ma kiyero, i yore apar, dano acel ki keto nying 'Ibrani', ma en aye nying ma jo ma kiyero onego obedo gi. I lok adek, Eber kede Peleg kitiyo gi me nyutu golo-cing pa yik Ibrani ma kiyero. 'Eber' tyenyo 'loyo woko' onyo 'ngat ma loyo woko', ki en aye rwom pa leb 'Ibrani'. Abram obedo cal me jo ma loyo woko ki Babilon dok odonyo i Piny ma Kiwaco. 'Peleg' tyenyo 'poko' onyo 'rwenyo', calo kit ma kikwaco i Jenesis 10:25, kama kikwano wa ni i cawa pa Peleg 'lobo opoko'.

Eber ki Peleg nyutu ywayo me lamal pi joma mito ywayo ma atir Lok me Ada. Rek pa Noa ocweyo rek aryo me abic adek, ma nyutu dul aryo me yore angwen, macalo kede 430 me higa i Misri. Rek ma i Genesis apar acel kinyutu ki apar, pe ki abic adek, pien en obedo rek pa lwak ma kiyero. Lwak ma kiyero kityeko ywayo gi i tung aryo me abic, kono rwate ki pirim pa nyiri apar, ma en pirim pa lwak pa Lubanga ma kityeko kwer kwede.

I tyen kwo pa jo ma ki yero ni, nying Peleg, ki tyeko pa en i kare, nyutu yabo pa rwom aryo pa nyako ma pe ocako rwatte ma tye ki ngec onyo ma pe tye ki ngec; man otime i kare acel keken i Baibul ka piny otyeko yab i ot ma malo pa Babel. I rwom me apar, Peleg obedo lim abic, pien en i tung me apar. Eber, Ibru, ma gitipo ne ki Abram, nyutu nyako ma pe ocako rwatte ma pe tye ki ngec, ma o woto loyo dok obedo nyako ma tye ki ngec, ka rwom aryo giyabore i kwaco me otum me odiyo. Eber, Ibru me acel i nying, nyutu Abram, Ibru me acel ki lagam. Ka Rwot owaco bot Abram ni, "Wuok ki Babilon," man gitipo kwaco me otum me odiyo, ma en miyo teko pa Malaika me aryo, ma okwayo laco ki dako ni gwuok ki Babilon.

I lok me apupuru me nyako maleng apar, gin ocoyo ne calo Eber ki Peleg, ka gi nyuto lwongo me wuok woko, mapwod rek me yiko pa Peleg ogengo iol me kare me temo. I kit me lok me porok, Eber obedo ki mwaka 430 bang Peleg, ma en dok obedo ki mwaka 30. I kica pa Abram ma tye ki tuk adek, tuk me acaki ocoyo ne ki Eber ki Peleg. Abram ocoyo ne calo Eber; ki Peleg ocoyo ne calo rek me yiko i bot dul aryo. Med pa Paul i lok me porok pa Abram obedo med pa Peleg i lok me porok pa Eber. Eber owaco 400 mwaka, ento Peleg onyutu 430 mwaka. Erwate, Peleg ocoyo ne calo Paul; kede med pa Paul me 30 mwaka ikom 400 mwaka; kede tic pa Paul ne obedo me nyutu Peleg me lok me porok me Bibul. Peleg me lok me porok me Bibul ma Paul onyutu ocoyo ne me yiko jo-lobo ki kit me kom ringo dok bot kit me tipu.

Ki Shem dok i Peleg tye nyiki abicel, ci ki Rue dok i Abram bene tye nyiki abicel.

En owaco bot Abram ni, Ingeyo adaa ni gin ma bino ki yin gi bin bedo dano me tung i piny ma pe gigi; ci gi bin timo tic bot gi; ci gi bin tur gi pi higa mia angwen. Genesis 15:13.

Kombedi, lagam gimiyo bot Abraham ki bot nyathi pa en. Pe owaco ni, 'ki bot nyithin,' calo me gin mapol; ento calo me gin acel, 'ki bot nyathi pa in,' ma en aye Kristo. Kede man awaco ni, kica ma Lubanga con otyeko moko i Kristo, cik ma obino lacen hininga mia angwen ki apar adek pe romo kwanyo woko pi miyo lagam obed peke. Pien ka poko obedo pa cik, dong pe obedo pa lagam; ento Lubanga omiyo Abraham poko ne ki lagam. Galatia 3:16-18.

Mwaka Piero Adek

Yesu onongo obedo ki mwaka 30 ka ocako tic pa en.

Yesu kene ocako bedo i omwaka ma macalo apar adek, ka obedo (kit ma giparo ni) wod Josefu, ma obedo wod Heli. Luka 3:23.

Yusufu ocako timo tic bot Farao i Misiri ka en onongo obedo i higa piero adek.

Yusufu obedo gi higni piero adek ka ocung i anyim Farao, rwot pa Misri. Ci Yusufu odwogo ki i anyim Farao, ci otyeko woto i lobo pa Misri weng. Genesis 41:46.

Lanabi Ezekiel ne tye ki mwaka 30 ka ocako timo tic pa lanabi, ki tic pa lanabi ne omede pi mwaka 22.

Obedo ni, i higa me 30, i dwe me 4, i nino me 5 pa dwe, ka an atye i tung' jo ma kicono i but odok pi Chebar, polo oyabore, ki an oneno yabe pa Lubanga. Ezekiel 1:1.

Ezekiel tye ki nyutu me mukato mapol loyo i coc pa en loyo lanabi mukene weng. I coc pa Ezekiel tye ki nyutu maber keken me kare apar adek ma twero ngeno maber; ento ka pe gi ngeyo, jo-Baibul ki jomukato gonyo ni tic pa lanabi pa en omedo i omwaka 22, dok pe gi ngeyo ni 22 obedo lute me 144,000.

Rwot Dawudi ne obedo ki mwaka aparo adek ka ochako bedo rwot, kede obedo rwot pi mwaka aparo angwen.

Dawudi tye ki higni 30 ka ocako bedo Rwot, ci obedo Rwot higni 40. I Hebron obedo Rwot ikom Yuda higni 7 ki dwe 6; i Yerusalem obedo Rwot ikom Isirael weng ki Yuda higni 33. 2

Samweli 5:4, 5.

Kare ma Dawid obedo rwot me mwaka 40 obedo namba me alama, kacel calo ka gin marom ki mwaka 430 pa Abram ki Paulo; pien mwaka 40 giywido woko i but aryo (7 ki hafu, ki 33 mwaka). Kare aryo me rwot pa Dawid i mwaka 40 gi tye ki misteri me lanen ma mede, pien buk mukene i Bibilo cwalo ngec ni kare aryo meno obedo 7 mwaka ki 33 mwaka. Dwe 6 ma dong mede i 2 Samuel nyutu ngo, ki en ni 7 ki hafu ki 33 doko 40 nining? Tye dwe 6 ma gicung iye aryo, ma myero nyutu ada me lanen.

Kede kare ma David obedo ka rwot i bot Israel obedo mwaka piero angwen: i Hebron obedo ka rwot mwaka abicel ki aryo, kede i Jerusalem obedo ka rwot mwaka piero adek ki adek. 1 Kings 2:11.

22 obedo namba ma ki tiyo me nyutu rwate pa Lubanga ki pa dano. Lotic pa Ezekiel otye i mwaka 22. Mwaka 14 pa Joseph kigabo i kare aryo me mwaka 7, wiki me kica pa Kristo kigabo i kare aryo ma rwate, acel acel obedo ceng 1260, kede telo pa David pi mwaka 40 kigabo i kare aryo, kede lamal mukene ma kubo kare aryo.

Yesu en Janabi, Jadolo, ki Rwot. I kare me agiki obi keto malo kanisa pa iye ma oloyo calo bendera, ki kanisa eni kiporo ki Kristo, janabi, jadolo ki rwot, ma ocanye kit me Lubanga pa iye ki kit pa dano, kiporo dok ki Janabi Ezekieli, Jadolo Yosefu, ki Rwot Dawudi. Cal angwen eni giporo ladit adek i tanuru me mac ma gi moyo matek maloyo pi 7 kare; ci nonge kwede ma angwen, ki en calo Wod pa Lubanga. Ngat pa piny weng ne tye kany i seremoni me cako cal me zahabu pa Nebukadneza, ci gi oneno weng kanisa ma oloyo ma ki cweyo ki janabi ma dano, jadolo ma dano, ki rwot ma dano, ma ngat ma angwen me Lubanga ogwoko gi.

Satan otyeko cwalo piny i twero pa pire. Okelo sabat ma idola, ka neno calo omiyo ne rwate madit. Otyeko okwanyo woro pa lwak pa Kirisitien ki bot Sabat pa Rwot pi sabat ma idola man. Piny oboro wi bot kit pa kwaro, cik ma dano omiyo. Macalo Nebukadnezari ma oketo cal pa iye me zahabu i piny ma por pa Dura, ka omiyo iye malo, kamano bende Satan omiyo iye malo i sabat man ma pe atir, pi en ma otyeko okwanyo labuk pa polo. Review and Herald, March 8, 1898.

Namba Angwen

I rwom pa porofetik, 40 obedo taiti pa 400 pa Abram, ki 4 obedo taiti pa 40. Gin mo keken me porofetik ma kinongo i namba 4, myero rwate kwede lok me nyutu pa 40, ma bene myero rwate kwede lok me nyutu pa 400. I kontek, 4 pwod-pwod nyutu ‘piny weng’, ngec ma dong pe anyen; ento bende nyutu ‘wot ma mede mede’, ki i kontek mogo ‘loro ma mede mede’.

Angwen me acaki i tarumpeta abicel aryo nyutu balo ma doki doki pa Roma ma i agiki. Roma ma i anyim i Constantinople ogiko ki wii piny bot Sultan angwen pa Ottoman. Rek ki rek, Roma ma i anyim ki ma i agiki gipoto piny ma doki doki i kare angwen, ma ki nyutu gi ki tarumpeta angwen, ka bene, Islam me tarumpeta me abic ki me abicel bene ogolo-gi piny. Doko acel, rek aryo magi ginyutu opoto pa Roma i kare angwen me tarumpeta, ka lweny ma tye ka medo ki Islam kelo i opoto me ogiko, ka Sultan angwen pa Islam gicako twero maloyo piny i lobo pa rwot. Lok pa agiki

ki anyim ocake ka Constantine obudo lobo madwong i higa 330.

Tarumbeta angwen pa Roma me Wes cako i mwaka 330, ki tarumbeta ma abicel ki ma abicel acel nyutu teko ma oketo Roma me Isit piny; Roma me Isit bene cako i mwaka 330. Roma me Isit ki Roma me Wes gimedo iye tic me oketo teko pa Papa i kom me piny i mwaka 538; kamano, yore aryo pa Wes ki Isit ginyutu alama pa tunge aryo pa Amerika me Kacel, ma dok oketo teko pa Papa i kom i kare me Cik me Sande. Roma me Wes obedo alama me cik me kanisa i kit me porofeci, ki Roma me Isit obedo alama me cik me gamente.

I gin ma otime con boti poto pa Roma me West ki Roma me East, gin ma otime pa Roma pa Paapa kityeko yaro. Kacako ki kanisa pa jopuonj, Ephesus ma lwakone, kanisa adek me acaki gikelowa bot kanisa me angwen, ma obedo Paapasi ki i 538 nyaka i 1798. I Revelation 13, Paapasi gineno ni tye ka loyo pi dwe 42, ka kwano ma kelo tho me 1798 oyubo i cik me Sunday. Ki 1844 dok cen, “kare pe dong tye”, omio dwe 42 en cal me kare me lweny ikom lami, cako ki cik me Sunday nyaka ka Mikael ocung. Jo me acaki (Pioneers) giyero ni kanisa, seals ki trumpets tye calo rek adek me gin ma otime con ma rwate. Keto yaro me laneni me Roma me West ikom rek pa Roma me East kede rek pa Roma pa Paapa pe obedo tic me laneni ma Millerites otimo kwede, ento kit me tic en pe gikwanyo woko ki ngec ma kityeko cwako.

Rek ikom rek, myero kiketo tarumbeta angwen matye i acaki ikom gin matime ma kiyaro ki tarumbeta ma abicel ki ma abicel acel; ci dong myero kiketo rek me kanisa adek matye i acaki, ma kelo i kare me yubo pa Papa ma kiyaro ki kanisa ma angwen. Tarumbeta angwen i rek acel, sultani angwen i rek aryo, ki kanisa angwen i rek adek. Namba “angwen” nyutu piny weng; ento bende nyutu kwero woko kadok-kadok pa teko me lobo onyo pa teko me dini. Gin ma nyutu kiteto ne ki kit me lok ma tye iye.

Ikare me cik pa Ceng Abicel, twero pa Paapa kicweyo dwogo. Cawa me acel ma Papacy ogamo twero, ne tye kare me yubo pi mwaka apar adek. I kanisa angwen ma me acaki, kanisa me angwen obedo Papacy, ento kanisa me acel ne obedo latic pa Yesu, ma ginyutu calo Ephesus. Kare adek me kanisa pa Kricitiya okelo bot kanisa me angwen me Thyatira, ma ginyutu calo Jezebel. Ka obino i Thyatira, i mwaka 538, cik pa Ceng Abicel kiketo i Kacoke me Orleans; kede man nyutu cik pa Ceng Abicel i United States, ka “deadly wound” me 1798 ocobo.

Lok me con ki 1798 nyaka i cik pa Sande i Amerika me Can, pirore ki kanisa angwen me acaki. Kanisa ma angwen me Taitira obedo cik pa Sande, ki lunyodo pa Papa ma lubo anyim. Kanisa ma acel me Efeso, kanisa ma okweyo kica me acaki, ocene i agiki pa balo ma dong-dong i lutur angwen, i cik pa Sande me Taitira. Jenerechon ma kelo i cik pa Sande me Taitira obedo jenerechon adek me Pergamo. Taitira tiyo calo cik pa Sande nyaka giko me tem, ki Pergamo tiyo calo wilo me jenerechon adek ma yiko yore pi Taitira. Jenerechon adek me Pergamo, ki wilo ma omiyo rweny, ne ocuke con i cawa pa Konstantino, ma ocwalo cik pa Sande ma acaki i 321. Amerika me Can ocako calo lame me Efeso, ento ka oketo Taitira dok i kom cing, to owaco calo darakon.

Balo ma dok dok pa United States, kityeko nyutu gi kwede kanisa angwen me acaki i Buk me Revelation. Balo ma dok dok pa lwak ma namba abicel i nyutu me Baibul, tye loyo i jenere'son angwen ma kelo bot cik me Sunday, kun jam me piny owaco calo Dragon. Jenere'son me agiki ki

nyutu gi kwede Dragon, ma en lac, macalo ma obedo i Yer me Eden; pi kom man, Yohana Batisita kacel ki Yesu, gilwongo jenere'son me agiki pa Isirayeli me con ni, 'jenere'son me lac me sumu'.

Pokol me angwen ki me agiki en onyo “pokol ma kiyero,” ma tye calo jo 144,000, onyo ma rwate kwede, “pokol pa twol ma lam.” Kit acel ocweyo cal pa Kirisito; kit mukene ocweyo cal pa le—twol. Pokol pa twol ma lam kiketo piny maber, kare angwen, i Lok pa Lubanga. I kare moko moko, kit ma tye kwede obedo mapat.

Ento ka oneno jo Farisi ki jo Sadusi mapol gubino i yik pa iye, owaco botgi ni, “O dul me twol, ngat ma omiyo wunu ngec me oo ki keco ma obino?” Matayo 3:7.

Ka "cok pa lacer" obed keken nyig ma yubu piny ikom yore aryo pa jogi ma Jon pe orwate gi, dong pe tye gin mo me waco ikom lok en. Ento lok weng ma tye i Lok pa Lubanga tye lamaleng; kamano Jon nongo tye keto nying ma atir i bot Sadukai gi Farisai. Nying en gityeko poko ne ki lok pa nabi, i kit pa wac kany ma kiwaco iye. I wac kany, kiwaco ni Jon tye katico ka otiko tic pa en; kacel bene, Sadukai gi Farisai okutho i wac. I acaki pa wac kany, Jon kiwaco ni obedo “dwog i cungu” pa Aisaia.

I cawa meno obino Yohana Baptiisita, ka kobo lok i lacer me Judiya, kadong owaco ni, “Wulok wii; pien telo pa Polo dong ocake.”

Pien man obedo en ma lan nabi Isaya owaco ikom en, me waco ni,

Dwon pa ngat acel ma tye goyo dwon i pango, ter yo pa Rwot, weki yore pa en obed atir.

Yohana man keken, leya pa iye ne obedo me lup me ngamia, ki oguro me law i cing pa iye; ki chiemo pa iye ne obedo yibbe ki mo me gweng.

Dong jo Jerusalem, ki Yudea weng, kede kabedo weng ma i tung Yordan, gicen bot en; en obaptiisa gi i Yordan, ka ginyutu richogi. Ento, ka oneno jo Farisi ki Sadukai mapol ma obino i baptiisa pa en, owaco botgi ni, “Yud pa lam, ngat ma owaco wiu ni widiro woko ki kwong ma bino?” Matayo 3:2-7.

Lanen ma oa ki cogo noloro dul ma agiki pa Isirayel pa kare ma pud calo ‘luny pa luth me bwono’. Yohani en aye lanen ma otimo kit pa Lakwena pa Malaki, ma okreyo yoo pi Lakwena me Keto Cing; en bene obedo dwon i cogo ma Isaia noloro.

Ka wa tami “pap” calo lamal, wa nongo ni gi nyutu “lok me yie.” Tol me acaki obedo ki Adam ki Eve, ma ogamo pe bedo mabergi ki pap me opok. Con, gi tye ki law me ler, law me bedo maber; ento ka mano otyeko woko, gi oneno ni gi pe tye ki law, jo Laodikea, ma gi paro ni gimito keken me can i but “pap me lok me yie,” ci weng bi bedo maber. I anyim i lok man, Jwani waco atir atir ki jo Yahudi pa Laodikea ma gidong ki geno i rwom pa Abraham me loro gi, pien parogi me wii obedo keken pap me lok me yie ma peke gin iye. Law pa dano nyutu gin ma dano obedo.

Yat obedo alama pa dano ki pa ker; ibala, tung yat, poc, piny, pi, tyen yat, kacel ki yela ma nen atir, gi weng nyutu alama pa lanen pa gi keken keken. Ento gin ma atir magi keken keken okube ki alama mapat ma nyutu iyi rek ma mapat me lanen, ma tiyo ki alama pa lanen ma gitimo me yubo “yat”. Atir, alama pa lanen ma acel pa “yat” obedo ni en nyutu tem me kwo onyo tho.

Lew ma oneno kwede kede chiemo ma ocamo gi nyiso lok pa Yohana. Chiemo me lanat, calo mana i cako pa Israel ma con, onyo Makati me Polo i agiki; myero kucam. Chiemo eno nyiso lok me lanat ma tye me temo, ma myero kucam; pien en ringo pa Kirisito ki rem pa En. Lew ma Yohana oneno kwede, kede chiemo ma ocamo, gi nyiso lok, kede ja-wach ma ocweyo yo pi Kirisito. Yohana nyiso kite pa ja-wach ma agiki ma ocweyo yo pi Kirisito, ma en Ja-wach me Singruok ma obino ka lacer i Hekalu pa En i kare me Cik me Sande. Ka mano otime, virgini ma pe ngeyo, ma gin bene Laodiceans kede otogo, ginyiso kizazi me ang'wen ma agiki pa jo ma gicano ni gin jo me Singruok ma adier pa Aburahamu, calo kaka Pharisees kede Sadducees gitimo i cawa ma Yohana oaa koa e thim.

Yohana onongo ocwako law ma kiketo ki cwe me ngamia, kede otutu me lac ma tye ki kit me lanyut calo gin ma gogi me pur gitye kwede ka gityeko keto gi i yok. Onongo ocamo, ki kamano lok pa en onongo obedo me ongwen, lacar madwong loyo pa Islam i Kitap, kede onongo oketo kacel lok pa Islam ki asali.

Ci ot pa Isirayeli gi miyo nyinge “Manna”; en ne macalo sem pa korianda, oyera; pwonya pa en ne macalo keke matidi ma ki timo ki oya. Exodus 16:31.

Manna obedo cal pa Lok pa Lubanga; rwome ne calo oywelo, ma Lanabii gityeko waco ni obedo rwom pa kwena, ki gicako nyutu gi calo ka gicamo ne. Yohana okelo kwena pa Islam, ma kiketo calo ongwen, ki oguro me cing me ngol pa ngamia ki lugo pa ngamia. Ongwen ki ngamia gin cal aryo pa Islam. Kwena ma pa Islam otyeko yubore ki ler pa Lok pa Lubanga ma kiketo calo “oywelo.”

Kare Joonatan owaco ni, “Ladit an oketo bal i piny: tim ber un nen kaka wang an oyabe, pien aleme yec man matin.” 1 Samuel 14:29.

Yohana pe keken ociko ngec me Islam, ento oaa ki thim, macalo ka Elija bene; Yohana pe onino asali, ento onino asali me thim, pien en, macalo ka Kristo, pe onongo opwone i kikome me kare ne ma gi onongo bedo ki asali mamegi me ngec, ma ki ciko ne ki chachu pa Farisayo ki Sadukayo. Yohana onino asali ma ki thim, pien Roho Maleng obedo lapwonyne ki woko ki kikome me dini me kare ne. Okobo ma kityeko tic kwede i kare meno onongo tye kwede jami me yiko ma i kom ne ngat onongo obolo gin me cwak mamegi ma kilweyo ki rwe me kamel. Jami me yiko eno ociko Yohana, ma obedo kom yiko ki ot me lamo me piny wot i Ot me Lamo Maleng i polo.

Lanen Yohana obedo tyen ma okobo kare aryo me yub pa Lubanga. Macalo latic pa Lubanga, en onongo obedo anyim me nyuto kit ma cik ki lanen obedo kobo ki kare me yub pa Kriticiani. En obedo ler matidi, ma pi anyim ler madit bino okede. Wi pa Yohana oyerone ki Roho Maler, pi obed omiyo ler bot jo pa en; ento pe tye ler mukene mo ma otyeko lero, onyo ma binen lero, bot dano ma ocweyo woko pi richo, calo ler ma oa ki i pwonye ki ranyisi pa Yesu. Ngec pa dano ikom Kristo ki ticne onongo keken pe maler, macalo kit ma kigamo ki ranyisi i rwate ma i bwoc. Bene Yohana onongo pe oneyo weng kwo ma pe otho ma tye pi anyim, ma oa ki Jawar. *The Desire of Ages*, 220.

Libuta me lupur pa Yohana kicwalo ne i kare pire keken pa baptiismo pa Kristo, ma obedo kare me yiko kit, ma ki keto cing kwede kabedo ma Yohana tye ka baptiizo. Kabedo eno kicako nying

Bethabara, ma moko ngec ni ‘kabedo me kwanyo pi ki yoro’; ci en aye kabedo pire keken ma Israel macon gidonyo i Piny ma Kigamo ka gi aa woko ki i gweng, macalo kit ma Yohana otimo.

Obedo atir ni, duli me 144,000 gin ma Jon tye waco i nyinggi; ento wan keken waco ni, ka Yesu obatizowa, en aye kare ma En ki Jon gicoyo ni “nyithindo pa nyoka.” Yesu obino me miyo Cik apar pa Lubanga obed madit, kacel ki ni, En aye oinsipaira lok weng i Baibul, omiyo ka En coyo kare agiki pa Isirayeli me con ni “nyithindo pa nyoka,” En ngeyo maber ni Cik aryo tito kwer matimo i kare adek ki i kare angwen.

Poko adek ki poko angwen nyutu goyo musango ma kongo-kongo ma otum i poko angwen, ma en poko pa luro ma tigo. Yubu pa Kirisito nyutu calo ranyisi pa 9/11. Poko me Laodicea pa Seventh-day Adventist ocako bedo i poko ma agiki ki kare meno. Kwena pa Yohana bot Fariseo ki Saddukeo ne obedo kwena me Laodicea.

Ento ka oneno jo Farisi ki jo Saduusi mapol ma gibino i bautiso pa en, owaco botgi ni,

O dul pa nyoka, ngat mane ociko wun ni wudwogo woko ki peko ma obino?

Omiyo, keluru bibala ma rwate pi dwoko cwiny; kadong, pe upare me waco i cwinyeu ni, “Wa tye ki Abraham calo wu wa.”

Pien an awaco botu ni, Lubanga tye ki twero ki kidi magi miyo obed nyithindo bot Abraamu.

Kombedi bende, lim kityeko keto i tung yath; kono yath weng ma pe yubo lacer maber, gityeko oketh ki keto iye i mac. An dong abaptaiza wun ki pi me dwoko cwiny; ento ngat ma bino lacer an, en dongo maloyo an, ma pe an mamer me cwako cal me cing pa en; en obi baptaiza wun ki Lamo Maleng ki mac. Tong me yoro tye i lwete pa en; obi ywayo matek die me cente pa en, obi atera witi pa en i dogola; ento obi yawo kic ki mac ma pe igoyo woko.

Eka Yesu obino ki Galili i Yorodani bot Yohana, me Yohana obaptiiso iye. Matayo 3:7-13.

Yesu obino ki Galili, ma nyutu alama me kare me loko tung, kun rwom ki kop me okumba pa Yohana, ki tiend lok me Bethabara. Tic pa Yohana me yubo yo dong oloko i tic pa Kiristo me moko kec. Higa piero adek me yubo otyeko, ci higa adek ki abel ma anyim ki i kato me Salaba oake.

Ngec pa Jaani obedo ciko pi kwec ma bino kun golo Yerusalemu woko, golo ma bende keto calo agiki pa piny kacel ki bal abicari pa agiki. Ciko man onongo kiketo iye i kom Islam, ki dano ma ocwalo ne pe keken otieko lok pa Malaki ma waco laco ma yubu yo, ki dwon pa Isaya i lobo ma pe tye gi jo; ento bende ocwalo ngec pa Elija, pien lep pa Jaani onongo calo lep pa Elija, kadi keken, ngec pa Jaani bende calo ngec pa Elija.

En owaco botgi ni, “Kit dano mane obedo en ma obino malo orwenyo wun i yo, ki owaco bot wun lok magi?” Gin owaco bot en ni, “En obedo dano ma opong ki cogo, ki kiketo yok me ngwec i tungu cinggi.” En owaco ni, “En Elija ma Tishbite.” 2 Kings 1:7, 8.

Ka gin obedo openyo ikom John, ci pe ikom Elijah, ‘En obedo dano me kit ngo?’ gibinongo lagam ni, ‘dano malulu, ma ogwete ki ogwete me lethi i yingone.’ Tic pa John me dwe abicel weng

kiwirore i loc ma i kany kare me agiki ki me angwen ki nyutu gi kiter maber. Lok pa Laodicea ma kiketo botgi kieto diret woko kit gi yaro ni gin jo me kwer pa Lubanga; ki waco kwele botgi ikom mir ma bino, calo soka ma koyo riyo me yath. Lok en ocwalo bene ni Kiristo bi tyeko tem ma ocake ki John. Piny anyim i Matayo, Yesu bene lwongo Yahudi ni, 'kare me nyoka ma orwate,' kede ocako lok ma oa ki bot John ikom kume yath, kede opoyo pingo.

Tim yath obed maber, kede die ne bene obed maber; onyo tim yath obed marac, kede die ne bene obed marac: pien yath ngene ki die ne. O lunyodo pa nyoka, wutwero niningo waco gin maber ka wutye ka marac? Pien ki opongo i cwiny, lwak waco. Dano maber, ki rwate maber me cwiny, yweyo woko gin maber; ento dano marac, ki rwate marac me cwiny, yweyo woko gin marac. Ento an awaco bot wunu ni: lok mo keken ma pe tye ki pimo ma dano biwaco, gibimiyo dwoko pi gi i nino me gudo. Pien ki lok wunu gibiketo wunu kare, ki lok wunu gibiketo wunu ni gipeko. Matayo 12:33-37.

Nino me yubu, ki cik aryo, obedo i kare angwen. Yubu romo pire i ngec ma wa waco, kede ngec en aa ki i cwiny wa. En anged ma wa waco ma nyutu ka wa en "luk ma kiyero" pa Pita, onyo "luk pa twol." Dul mo keken onenore i agiki me temo, ka Yesu Kristo, macalo ngat me yweyo piny, yweyo lawote pa iye. Calo kit ma mafuta tye i parabol me abicel nyako ma cobo, ngec en kiyaro ne calo cwiny marac onyo cwiny maber. Lok pa Kristo medo ni luk pa twol man—ma en kare angwen ki ma agiki—gitye ka yenyo lamal; kede lamal keken ma gibimiyo gi, obedo lamal pa Yona.

En kare, jo moko pa joleyo coc ki jo Farisi gi dwoko waco ni, "Ladit, wa mito neno alama ki i yin." Ento en odwoko gi, owaco botgi ni, "Dul pa jo ma pe ber ki ma gicoyo tye ka yenyo alama; kede pe bimin gi alama mo, ka ber alama pa nabi Jona. Pien macalo Jona obedo ceng adek ki otum adek i cing pa ryek madit; kamano bene Wod Dano bibi bedo ceng adek ki otum adek i cwiny pa piny. Jo Nineve bibi pye i kube me kobo ki dul man, kede gibicido: pien giroko cwinygi i waco pa Jona; kede nen, Dano ma loyo Jona tye kany. Raani pa tung cen obi pye i kube me kobo ki dul man, kede obicido: pien obino ki i agiki me piny me winyo ngec pa Solomon; kede nen, Dano ma loyo Solomon tye kany. Matayo 12:38-42.

Krisito owaco ni Yahudi gin kit pa nyoka ma goro, kadi bene otiyo kwede cal me bura, calo kwena pa Jona, ki kwena pa rieko pa Solomoni. Yesu tye ka nyutu, ki kit ma lok tye iye, kadi ki janeno aryo, ni kit pa nyoka ma goro obedo kit me angwen; pien i kit me angwen aye ka bura otyeko.

Jo 144,000 obedo alama, onyo kite, pa kare agiki; kede cik pa Lubanga kacel ki Sabat, gin alama bende. Alama pa Yona obedo alama me dwogo bedo pa jo ma otho; pi Yahudi i cawa ki kare pa Kristo, mano obedo batisimo pa En, ikare ma Laco Maleng' obo piny, kityeko nyuto ne calo lawi. Nying 'Yona' nyutu ni 'lawi'. Yona, Jwani ma ocoyo Buk pa Gonyo, Daniel, Yusufu ki Lazaro nyutu cal pa jo 144,000, ma giyubu ki i otho ma gubedo i yo pi ceng adek ki aboro. Ikare meno, gin myero gityeko dok ki i kit pa jo Laodicea odoko jo Filadelfia, dong gubedo namba 8 ma obedo pa 7. Yona nyutu batisimo, pien kicweo ne i pi, kaci othe calo alama, ikare ma rech madongo omeye. En bende nyube anyim, calo Jwani, ikare ma kigolo ne ki i mafuta ma tye ka turo; kacel bende calo Daniel, ikare ma kigolo ne ki i bur me leona; kacel bende calo Yusufu, ikare ma kigolo ne ki i bur; kacel bende calo Lazaro, mirakolo me keto mwono i cawa pa Kristo. Yahudi pe gubedo twero neno ber alama pa Yona, ma kityeko nyuto kwede yubu pa Kristo, calo kit ma Adventismo neno alama

pa 9/11, ma obedo alama pa Yona.

Wabimedo lok magi i nyig coc ma bino.

Cego maduong ma myero obino kombedi bot jo pa Lubanga, ma macok ki maracel, en ngec pa lacar mar adek. Kede joma tye ka yeny me ngeyo ngec man, Lubanga pe bi layo gi me timo kit me Lok ma bi yubo twol ki kwanyo latiro me yie ma omiyo Jo Seventh-day Adventist bedo kit ma gi tye kwede kombedi. Adwogi ma otyeko nyuto iye i ruga gi, ka wamede wot anyim i rek me poropheti ma kiloko iye i Lok pa Lubanga, en adwogi, adwogi maleng, adwogi ma matir kare ducu kombedi. Jogi ma otyeko woto piny kun kun i gin matime con i lub wa, ka ginongo rek me adwogi i poropheti, gi obedo yare me kobo kacel ki winyo lum me lero mo keken. Gi ne tye ka lamo, ka kwe, ka yeny, ka coo adwogi calo ka coo lonyo ma okan, kede Roho Maleng, ma wanongeyo, ne tye ka waco wa kacel ki layo wa. Tero mapol ne golo i anyim, ma rwate calo adwogi, ento gi ocweyo rwate kwede Lok me Makwongo Maleng ma kigolo pire marac kacel ki ma kitimo pire marac, nyo gi okelo i bal mapire tek. Ber tutwal wanongeyo kit ma apoya acel acel me adwogi otyeko kete, kacel ki kit ma Roho Maleng pa Lubanga otyeko keto lakit iye. Kacel ikare ducu, ne gwinyo dwon waco, 'Kany obedo adwogi,' 'An abedo ki adwogi; lub awota.' Ento ngec me ciko obino, 'Pe obot gilubgi. Pe an ocwalo gi, ento gi otino.' (Jeremia 23:21.)

Yubu me Rwot ne ocobo maber, ki nyutu mamegi pi ngo ma atir ne maber tutwal. Lok acel ki lok mukene ne gitekek ki Lubanga Rwot me polo. Ma ne obedo atir i kare meno, obedo atir kombedi. Ento dwon pe ocuke winyo: 'Man obedo atir. An atye ki rieny manyen.' Ento rieny manyen magi i rek pa kwena pigi nyutu kwede i tic marac ki Lok, ki i weko jogi pa Lubanga giduny woko, kun pe tye ki gin mo me mako gi. Ka lalyec me Lok orwako gin atir ma Lubanga onyute i yubu pa jo pa En, ci ogwoko gin magi, orwate-gi maber, ki oketo-gi i bedogi pa cawa, dong obedo yoo me rieny ma tye ngolo. Ento gin ma giketo piri kene me apwonyo yore me tam manyen, gityeko rwom me atir ki bal ma ocako kacel, ci, ka gitemo miyo gin magi bedo malo, ginyuto ni pe gikwanyo mac bot kac me lamo pa Lubanga me kete tong macgi; macgi ojuko woko, ci gi obedo i mudho. Selected Messages, book 2, 103, 104.